

POSTANOWIENIE

31 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Pawłyszcz

na posiedzeniu niejawnym 31 marca 2026 r. w Warszawie
w sprawie z wniosku dyrektora Zakładu Karnego we W.
z udziałem B. M. i prokuratora
o uznanie za osobę stwarzającą zagrożenie,
na skutek skargi kasacyjnej B. M.
od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 20 czerwca 2025 r.,
I ACa 1256/25,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. przyznaje adw. J.N. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Poznaniu 296 (dwieście dziewięćdziesiąt sześć) zł kosztów nieopłaconej pomocy prawnej w postępowaniu kasacyjnym.**

(G.G.)

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 11 lutego 2025 r., I Ns 172/24, Sąd Okręgowy w Poznaniu uznał odbywającego karę pozbawienia wolności za osobę stwarzającą zagrożenie i orzekł o jej umieszczeniu w Krajowym Ośrodku Zapobiegania Zachowaniom Dysocjalnym.

Postanowieniem zaskarżonym skargą kasacyjną Sąd Apelacyjny w Poznaniu oddalił apelację pozbawionego wolności, który zaskarżył to orzeczenie skargą kasacyjną, zarzucając naruszenie prawa materialnego:

1) art. 14 ust. 1 w zw. z ust. 3 ustawy z dnia 22 listopada 2013 roku o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (u.p.o.z.p.) przez niewzięcie pod uwagę całokształtu okoliczności, a zwłaszcza oświadczeń skarżącego o zmianie sposobu postępowania oraz porzuceniu przestępczej drogi i chęci powrotu do codziennego funkcjonowania w warunkach nieizolacyjnych;

2) art. 15 ust. 1 u.p.o.z.p. przez uznanie skarżącego za osobę stwarzającą zagrożenie.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na oczywistą zasadność obu zarzutów kasacyjnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżący nie wykazał oczywistego naruszenia art. 14 ust. 1 i 3 u.p.o.z.p. Jediną okolicznością, której pominięcie skarżący zarzucił Sądowi drugiej instancji, były deklaracje pozbawionego wolności o zamiarze dostosowania się do funkcjonowania w społeczeństwie na wolności. Jednak same deklaracje, nieoparte zmianą zachowań w trakcie odbywania wieloletniej kary pozbawienia wolności, nie mogą zostać uznane za wiarygodne.

Funkcjonowanie w społeczeństwie w zupełnej izolacji od innych osób jest możliwe tylko dla osób posiadających kwalifikacje do pracy zdalnej. Tymczasem pozbawiony wolności w trakcie odbywania kary konsekwentnie izolował się od współosadzonych i odmawiał wszelkich zajęć dostępnych w zakładzie karnym, jeżeli nie przynosiły one korzyści materialnej. Nawet zakładając, że 62-letni pozbawiony wolności otrzyma od Państwa świadczenia umożliwiające mu utrzymanie się bez podjęcia pracy, to nadal pozostałby niezaspokojony, ponadprzeciętny popęd seksualny. Niezdolność do nawiązania nawet powierzchownych znajomości wskazuje, że biegli prawidłowo zdiagnozowali, iż skarżący traktuje innych ludzi wyłącznie przedmiotowo. To oznacza, że skarżący widząc możliwość zaspokojenia swoich potrzeb materialnych lub seksualnych z wysokim prawdopodobieństwem w razie potrzeby użyłby przemocy, ponieważ żyjąc w izolacji niemal przez całe swoje dorosłe życie nie miał możliwości wykształcenia

empatii. A skoro izolacja od współosadzonych była jego wyborem, to zapewne nawet żyjąc w społeczeństwie nie wykształciłby empatii niezbędnej do powstrzymania się od przemocy.

Ponieważ skarżący nie wykazał oczywistej błędności dokonanej przez Sąd odwoławczy oceny skarżącego jako osoby stwarzającej zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób, w tym bardzo wysokiego prawdopodobieństwa popełnienia czynu zabronionego przeciwko tym wartościom, zagrożonego karą pozbawienia wolności o górnej granicy co najmniej 10 lat (art. 14 ust. 2 i 3 u.p.o.z.p.), wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania podlegał oddaleniu (art. 398⁹ k.p.c.).

Za sporządzenie i wniesienie skargi kasacyjnej pełnomocnikowi skarżącego przysługują koszty nieopłaconej pomocy prawnej w wysokości określonej w § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu. Na podstawie art. 179 § 1 k.r.o. *per analogiam* koszty te obciążają jednostkę organizacyjną Skarbu Państwa, która ustanowiła pełnomocnika z urzędu.

Dariusz Pawłyszcz

(G.G.)

[a.]